

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 8C/215/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412213821
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Rihák
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1412213821.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred samosudcom JUDr. Karolom Rihákom, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh žalovanej na spojenie vecí vedených pod spisovou zn. 8C/214/2012, 8C/215/2012, 8C/216/2015, 8C/217/2012, 8C/218/2012, 8C/219/2012, 8C/220/2012, 8C/221/2012, 8C/223/2012, 8C/224/2012, 8C/225/2012, 8C/226/2012, 8C/227/2012, 8C/228/2012, 8C/229/2012, 8C/230/2012, 8C/231/2012, 8C/232/2012, 8C/233/2012, 8C/234/2012, 8C/235/2012, 8C/236/2012, 8C/237/2012, 8C/239/2012, 8C/240/2012, 8C/241/2012, 8C/242/2012 a 8C/243/2012 na spoločné konanie z a m i e t a .

Súd návrh v celom rozsahu z a m i e t a .

Súd žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobným návrhom doručeným súdu dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eura a nemajetkovej ujmy v sume 337,45 eura, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava IV z dôvodu, že tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre vymoženie peňažnej pohľadávky navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 109400019, povinným W. O., nar. 01.04.1946, so spisovou značkou pridelenou súdnym exekútorom EX 6424/2010, v zákonom stanovenej lehote.

Svoj návrh odôvodnil tým, že po tom, čo súdny exekútor požiadal vecne a miestne príslušný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, bol exekučný súd povinný, v zmysle platnej právnej úpravy, rozhodnúť o takejto žiadosti do 15 dní od jej doručenia, bez ohľadu na to, či exekučným titulom bolo rozhodnutie všeobecného súdu, rozhodnutie rozhodcovského súdu alebo notárska zápisnica. Vzhľadom na to, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 23.11.2010, a to rozhodnutím

o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby, s omeškaním viac ako 183 dní, zapríčinil svojou nečinnosťou zbytočné priesťahy v konaní a navyše rozhodol bez splnenia zákonných podmienok. V dôsledku tohto nesprávneho postupu súdu, bolo na strane navrhovateľa porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods.

1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky spolu s právom na spravodlivý súdny proces, na základe čoho je odporca, v priamej príčinnej súvislosti s porušenými právami, zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla.

Žalobca návrh v časti, v ktorej sa domáhal zaplatenia majetkovej škody odôvodnil tým, že majetková škoda v celkovej výške 125,- eur, predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o ňom. Žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu sumu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur.

Okrem majetkovej škody, si žalobca uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako adekvátnu satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia, nie je dostatočným zadosťučinením. Žalobca si preto uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 337,45 eura, ktorá suma predstavuje 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej ak ide o zbytočné prieťahy v konaní je spravodlivé, aby sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (660,- eur).

Žalobca ďalej uviedol, že písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, avšak do podania návrhu odporca pozitívne nereagoval.

Žalovaná sa k návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 29.05.2015, v ktorom žiadala, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Ďalej žalovaná považovala nárok uplatnený navrhovateľom za predčasne podaný, nakoľko prvé žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody jej boli doručené dňa 23.04.2012. Keďže žaloba bola súdu doručená už v mesiaci september 2012, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Žalobca navyše neposkytol žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, čím zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. Žalovaná tiež poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, ako aj Najvyššieho súdu SR (uznesenie Ústavného súdu SR z 3. marca 2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 MCdo 11/2010, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 291/2010), podľa ktorej má vnútroštátny súd povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Žalovaná mala napokon za to, že v prejednávanej veci neboli splnené všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to: (i) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Písomným podaním došlým tunajšiemu súdu dňa 30.01.2013 žalovaná navrhla spojenie vecí o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podaných proti nej, ktoré napadli do senátu 8C na spoločné konanie. Uviedla, že sa jedná o žaloby, v ktorých si žalobca svoje nároky odvodzuje od nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu spočívajúceho v tom, že Okresný súd Bratislava IV:

- a) nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonnej lehote (žalobcom identifikované značkou ZE)
- b) rozhodol o poverení exekútora po 15- dňovej lehote (žalobcom identifikované značkou NP)
- c) rozhodol o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia, a to po 15-dňovej lehote (žalobcom identifikované značkou ISTINA RS)
- d) zamietol návrh na vydanie poverenia po 15-dňovej lehote (žalobcom identifikované značkou NZP).

Žalovaná navrhla spojenie vecí z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko vo všetkých veciach vystupujú totožní účastníci a veci spolu skutkovo súvisia, keďže žalobca namieta totožné pochybenia súdu. Navrhol spojenie uvedených vecí vedených na Okresnom súde Bratislava IV napadnutých do súdneho oddelenia 8C do jedného konania, alternatívne ich spojenie do štyroch konaní podľa vyššie označeného namietaného pochybenia súdu (resp. podľa označenia žaloby značkou žalobcu ZE, NP, ISTINA RS a NZP).

Podľa § 112 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok /O.s.p./, v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Uvedené ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne spojenie vecí rozhodnutím súdu. Predpokladom takéhoto spojenia vecí je buď totožnosť účastníkov konania, alebo skutková súvislosť vecí, ktoré sa začali na danom súde. Základným predpokladom spojenia vecí rozhodnutím súdu v oboch prípadoch je hospodárnosť konania.

Zo spisov tunajšieho súdu vedených v súdnom oddelení 8C bolo zistené, že sa týkajú tých istých účastníkov konania a žalobca sa v nich proti žalovanému domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v jednotlivých exekučných konaniach.

Podľa názoru súdu, hoci sa predmetné konania týkajú totožných účastníkov a vykazujú určitú právnu podobnosť, t.j. nárok uplatňovaný z rovnakého právneho titulu, skutkovo tieto veci spolu nesúvisia. Žalovaný nárok je odvodzovaný od nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu v jednotlivých exekučných konaniach, z ktorých každé je osobitné a odlišné. Tvrdené pochybenia súdu sa zakladajú na rôznych skutkových okolnostiach odvíjajúcich sa od týchto exekučných konaní (s rôznymi povinnými a exekučnými titulmi). Každý z týchto prípadov je preto potrebné posudzovať individuálne, v každom jednotlivom prípade sa musí individuálne skúmať, či sú splnené predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu a v každom jednotlivom prípade je potrebné tieto predpoklady aj individuálne dokazovať, a tak individuálne zisťovať skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu. Spojenie vecí by teda podľa názoru súdu nevedlo k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu prejednaniu týchto vecí, preto súd návrh žalovanej na ich spojenie zamietol a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I tohto rozhodnutia.

Pre úplnosť konajúci súd poznamenáva, že konanie vedené pod spisovou zn. 8C/222/2012 bolo spojené uznesením tunajšieho súdu č.k. 8C/216/2012-27 s konaním vedeným pod spisovou zn. 8C/216/2012, pričom tieto konania sú v súčasnosti vedené pod spisovou zn. 8C/216/2012. Konanie vedené pod spisovou zn. 8C/238/2012 bolo spojené uznesením tunajšieho súdu č.k. 8C/228/2012-30 s konaním vedeným pod spisovou zn. 8C/228/2012, pričom tieto konania sú v súčasnosti vedené pod spisovou zn. 8C/228/2012. K spojeniu týchto konaní na spoločné konanie došlo v rámci prerozdelenia predmetných konaní do oddelenia tunajšieho súdu 16C. Z tohto dôvodu nie sú konania vedené pod spisovou zn. 8C/222/2012 a 8C 238/2012 vo výrokovej časti tohto rozhodnutia uvádzané.

Súd na prejednanie vecí samej nenariadil pojednávanie s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p., nakoľko posudzovaná vec predstavuje v zmysle § 200ea ods. 1 O.s.p. drobný spor, a preto súd v súlade s § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil na úradnej tabuli tunajšieho súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na deň 30.03.2016.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16Er 2187/2010 a zistil nasledovný s k u t k o v ý s t a v.

Dňa 15.07.2010 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava, sp. zn. EX 6424/10, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vo veci žalobcu ako oprávneného, voči povinnému: W. O., bytom M. X6, Bratislava pre vymoženie 408,- eur

s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu č.k. SR 02254/10, ktorý vydal rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., dňa 19.04.2010 a ktorý sa stal právoplatným dňa 10.05.2010 a vykonateľným dňa 13.05.2010 a zápisnice spisanej pred súdnym exekútorom dňa 24.05.2010. Uznesením č.k. 16Er/2187/2010-10 zo dňa 28.09.2010 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z obsahu predmetného uznesenia vyplýva ako dôvod zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia rozpor žiadosti o udelenie poverenia a rozpor návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a dobrými mravmi. Oprávnený v návrhu na začatie exekúcie totiž navrhoval vykonať exekúciu aj na vymoženie zmenkového úroku 0,25% denne, teda 91,25% ročne zo sumy 408,- eur od 17.11.2009 do zaplatenia, čo predstavuje vyše 10-násobok zákonného úroku z omeškania.

K práv nemu posúdeniu veci:

Podľa čl. 6 ods. 1 veta prvá Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky zákona č. 460/1992 Z.z., každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov /ďalej len „zákon“, Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona, o veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu takým postupom bola spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 zákona v platnom znení, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom

opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 27 ods. 1 zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 41 ods. 2 písm. i) zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku v znení účinnom ku dňu podania žiadosti o udelenie poverenia na výkon exekúcie žalobcom /ďalej len „EP“/ možno vykonať exekúciu aj na podklade iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon.

Podľa § 44 ods. 2 EP súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Primárne k predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci:

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zákona sa zodpovednosti podľa ods. 1 nemožno zbaviť) čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Predpokladmi zodpovednosti štátu, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, sú: nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu musia byť tieto tri predpoklady splnené súčasne.

Právo na náhradu škody zahŕňa nielen právo na náhradu majetkovej škody (či už vo forme skutočnej škody alebo ušlého zisku), ale aj právo na náhradu nemajetkovej škody (ujmy), ktorá predstavuje určité zadostučinenie. Podľa ustálenej judikatúry škodou sa chápe ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je možné ju objektívne vyjadriť v peniazoch. Uhrádza sa skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo - ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť na to, aby bol dosiahnutý majetkový stav existujúci pred vznikom škody. Vzťah príčinnej súvislosti medzi

nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom.

Ďalej platí, že primárnym predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody na súde je obligatórne prejednanie, tzv. predbežné prerokovanie veci s príslušným orgánom štátnej správy (v prejednávanej príhode Ministerstvom spravodlivosti SR), pričom len v prípade, že Ministerstvo spravodlivosti SR neuspokojí v celom rozsahu nárok na náhradu škody do šiestich mesiacov od podania žiadosti, je daná právomoc civilného súdu vec prejednať a rozhodnúť. V prípadoch zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je totiž právomoc súdu vec prejednať a rozhodnúť koncipovaná na princípe tzv. delenej právomoci, kedy konaniu na súde obligatórne predchádza prejednanie veci na inom (nesúdnom) orgáne verejnej moci, a až potom, čo vec nie je na tomto orgáne s konečnou platnosťou vyriešená, môže o nej konať a rozhodovať civilný súd.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, pričom po starostlivom zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že žalobcom uplatnenému nároku nemožno priznať úspech, nakoľko v prejednávanej príhode nebolo preukázané naplnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

K podmienke predbežného prerokovania nároku na príslušnom orgáne v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z., súd poukazuje na skutočnosť, že hoci zo strany žalobcu nebola rešpektovaná lehota 6 mesiacov potrebná k predbežnému prerokovaniu nároku na príslušnom orgáne, nemohla táto skutočnosť sama o sebe viesť k zamietnutiu žaloby bez vecného prieskumu naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V tejto súvislosti súd považuje za kľúčovú tú skutočnosť, že hoci sa žalobca obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na žalovanú s prvými žiadosťami až dňa 23.04.2012, a teda návrh podal žalobca na súde skôr, ako uplynula 6 - mesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti, ku dňu rozhodovania súdu o návrhu žalobcu už bolo zrejmé, že žalovaná neuznala nárok žalobcu a došlo zároveň k uplynutiu tejto lehoty. Z uvedeného dôvodu súd pristúpil k vecnému prieskumu naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Tak ako už bolo konštatované vyššie, predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, je kumulatívne naplnenie troch imanentných zložiek tejto zodpovednosti, a to: (i) nesprávny úradný postup, (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Ad (i): Podľa názoru žalobcu došlo zo strany tunajšieho súdu k nesprávnemu úradnému postupu, keď v exekučnej veci vedenej pod spisovou zn. 16Er 2187/2010 tento porušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj právo na prejednanie veci v primeranom čase garantované v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď nerozhodol o žiadosti žalobcu ako oprávneného z exekúcie o vydanie poverenia v lehote 15 dní od jej doručenia.

Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prieťahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Avšak právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v období namietaného nesprávneho úradného postupu nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto je konajúci súd toho názoru, že na

základe § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíva v nedodržaní zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia.

V súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu spočívajúcim v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, poukazuje konajúci súd na znenie príslušných ustanovení exekučného poriadku, ktoré mali byť podľa názoru žalobcu postupom konajúceho súdu porušené. Z ustanovenia § 44 ods. 2 EP platného a účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku teda nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (II. ÚS 520/2012). Nakoľko v predmetnej veci exekučný súd dospel k záveru, že žiadosť o vydanie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul je v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho návrh na vydanie poverenia v prospech žalobcu ako oprávneného z exekúcie zamietol, nevzťahovala sa na vydanie tohto zamietajúceho uznesenia lehota 15 dní upravená v 44 ods. 2 EP.

Ad (ii): Pokiaľ ide o samotnú škodu spôsobenú žalobcovi údajným nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu, túto žalobca žiadal priznať jednak v podobe majetkovej škody vo výške 125,- eur a jednak v podobe nemajetkovej ujmy vo výške 337,45 eura. Žalobca pritom v prípade majetkovej škody v návrhu nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z., uviedol len, že ide o prostriedky žalobcu vynaložené na správu vymáhanej pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu sumu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur.

Vo vzťahu k uplatnenej výške jednotlivých „zložiek“ údajnej materiálnej škody možno súhrne konštatovať, že žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie (ten, kto má povinnosť tvrdenia, má i povinnosť uviesť potrebné dôkazné prostriedky, ktorými sa prednesené tvrdenia dajú dokázať), bolo na žalobcovi, aby v konaní navrhol vykonanie dôkazov, pomocou ktorých by sa preukázala opodstatnenosť jeho tvrdení o vzniku materiálnej škody v konkrétnej, žalobcom uplatnenej výške. To vyplýva zo všeobecného pravidla, podľa ktorého účastník nesie povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, na základe existencie ktorej by bolo možné založiť priaznivé rozhodnutie vo veci v jeho prospech. Pre úspech v konaní bolo teda primárnou povinnosťou žalobcu, aby ním učené tvrdenia o vzniku majetkovej škody vo výške 125,- eur náležitým spôsobom preukázal. Žalobca pritom počas celého súdneho konania nepredložil jediný dôkaz, ktorý by ním učené tvrdenie o vzniku majetkovej škody spočívajúcej v „prevádzkových nákladoch“ vynaložených na správu vymáhanej pohľadávky. „Paušálne“ vyčíslenie majetkovej škody spôsobom, ako to žalobca učinil v žalobnom návrhu nemôže konajúci súd považovať za dostatočné.

K právu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch konajúci súd uvádza, že toto právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi znaky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povest' spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní

ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní nie je podľa názoru konajúceho súdu postačujúce. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcom. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, poukazuje konajúci súd na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. Zn. 30Cdo 675/2011 a skutočnosť, že nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprimeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu daná priama príčinná súvislosť. Napokon, odhliadnuc od vyššie uvedených záverov, je potrebné poukázať na skutočnosť, že pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tak v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že existuje rozhodnutie Ústavného súdu SR, resp. Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorých by tieto, na to povolané orgány, konštatovali porušenie vyššie uvedených práv žalobcu postupom exekučného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16Er 2187/2010. Žalobca tak v tejto súvislosti neunesol okrem dôkaznej povinnosti ani povinnosť tvrdenia.

Ad (iii): Príčinná súvislosť ako posledný predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušovaný, nestačí ak je iba sprostredkovaný. Pre úspech žalobcu v konaní tak bolo nevyhnutné z jeho strany preukázať, (okrem skutočnosti že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu) tiež to, že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve, a len pre nesprávny úradný postup súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej ako úspešnej strane v konaní ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovaná náhradu trov konania nežiadala.

Poučenie:

Proti výroku I tohto rozhodnutia odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. a) OSP).

Proti výrokom II a III tohto rozhodnutia možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.